

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Folyóirat: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Helyi: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412

Tojástánc.

Tojástánc! ? Avagy talán lehet más-kép is nevezni azokat a szédületes bravurosán kivágott mutatványokat, amelyekkel a fejeváry kormány és összes támogatói az országban szórakoztatni akarják a magyar nemzetet?

Kérem, az a mulató, amelyben a darabont-cirkuszosok mutatványaikat bemutatják, — ingyenes. Belépti díj nincs. Sőt kíváncsra egy-egy gyöngye tapért százezreket hajlandók adni a mutatványosok. Pedig azok a mutatványosok szédületesen bravurosak. Ambátor az is igaz, hogy neveltségesek. Tojástánc. — Mindazonáltal nem muszáj éppen unatkozni. Tessék besétálni.

A fejeváry kormány körrendeletet küldött az ország összes törvényhatóságaihoz. Elolvasták. Megmosolyogták. Válaszra sem érdemesítették.

lányi igazságügyminiszter ur programbeszédét mondott Liptószentmiklósán. Pelengérré állították. Lehurrog-ták. Levelet küldtek neki hogy ha egy csipetnyi hazaszeretet még él benne abból a parázsból, a melyet „kultiválni” akar, hát mondjon le mielőbb és lépjen vissza a jelöltségtől. Mert szégyen-pírt kerget a hazafiak arcára.

Tisza István gróf ur, most már mint „előkelő idegen” cikksorozatban önti ki szive fájdalmait és elkalandoz olyan területre, amelyen ő erőszakos analfabéta, a nemzeti követelések jogosultságának területére. Mindenki tudja, hogy csak a bukás felett érzett fájdalom szülhet olyan frázisokat, mint a minöktől Tisza írása hemzseg. A mérge fogaitól megfosztott vipera marni szeretne első lábával. Nem fog sikerülni neki. A nemzetnek most az egyszer nem kenyere a frázis és a humbug. Tisza neveltséges lesz. Torzalak. Smolen Tóni hü másolatban.

A fejeváry kormány sajtója a vezérőlbizottság mult üléséről elferdített tudósításokat hozott forgalomba. Meghamisították a gondolatot és megméltelyezték fufangossággal a kimondott szót. Olybá tüntették fel az egészet, mintha nézeteltérés, véleménykülömb-ség, összekoccanás, veszekedés, szétszakadás állott volna be a koalíciónál.

Nem kell erősíteni, hogy humbug volt az egész. A koalíciónak az összetartás szilárdsága adja azt a mérhetetlen erőt, amelylyel rendelkezik, meg a nemzeti követelések jogosultsága. Atörhetetlen fal a koalíció, mert támaszát a nemzet bizalma adja.

Mire jó tehát az a kétes eredményű tojástánc, amelylyel a fejeváry kormány minduntalan beavatkozik az

ügyek egyenletes menetébe? Érzieszükségét az országban valaki annak, hogy a fejeváry kormány szuszogjon is, ne csak ideig-óráig türt lélegzetet vegyen? Kiváncsi-e valaki arra a handa bandára, amelyet egy törvénytelen kormány véghezvinni tud? Rendíthetetlen a meggyőződés, hogy a fejeváry-ügyvezetéstől nem kívánunk éppenséggel semmit. Se jót, se rosszat. Mert jót csinálni nem akar, rosszat tenni pedig nem tud, hiába akar.

Amíg Tisza fogta a kormányzás gyepőit, folyton azt hangoztatta, hogy legyen vége a komédiának. Nos — az ő komédiájának vége is lett. Hát ugyan fejeváry mit papol? Ő nem tartja komédiának a szereplését? Nem tartja neveltségesnek, sült hülyeségnek, ocsmány idiotizmusnak tojástáncait? Kár. Mert mi annak tartjuk.

A nemzeti küzdelem kibontotta zászlóit, hogy diadalra vigye a szent ügyet. A küzdelem nyomán életre kelt a holt világ, megelevenültek, benépesedtek lázas szemű, acélos karu alakokkal a küzdelem arénájának hajlékai, és — ki merné kétségbevonni, — a végeszakadatlan hitt álom megszűnt örökre.

Olyan volt ez a felébredés, mintha valami kriptá ajtai nyitak volna meg dühörögve, mintha égzengés közepette mázsányi sulyu jégdarabok hullottak volna alá, hogy elpusztulással fenye-gessék mindazokat, akik az istenítélet erejével szembeállni merészkednének.

A vihar, amely a tél fagyával kapcsolatosan vonult végig az országon, hamar elült, hogy csendes, komoly, méltóságos megfontolásnak adjon helyet. Helyes volt és imponáló. A mai állapotok olyanok, hogy a komoly megfontolással vezetett küzdelemnek nagyobb esélye van a sikerre, mint a viharzó gerjedelemtől hevített forrongásnak.

Ha minden órában csak egy talpalatnyi tért sikerül kiragadnunk ellenségeink lába alól, rövid időn belül győznünk kell, még ha a pokol ördögeivel állunk is hadakozásban.

Mert — unos-untalan tapasztalható, hogy ellenségeink fényes kivilágítással és hatásos attrakciókkal csak tojástáncot tudnak lejteni. Bohóckodnak jobbra-balra és mosolyognak, hogy a mutatvány veszedelmességétől eltereljék figyelmüket.

Kétségbeesett tojástánc bizony ez, és vezetül okvetlen tragédiával fog végződni. Hogy milyen sulyos lesz ez a tragédia, egyedül a komédiások felfogásától függ. Ha idejekorán abbahagyják nyaktörő mutatványaikat, talán

ép bőrrel menekülhetnek. De ha folytatják kisdéd játékaikat és nem törődve a veszélyekkel, sikra szállnak, hogy tojástáncukat újra meg újra ellejtsék, ám jöjjön a gyászos tragédia összes borzalmaival. Az erőszakosan veszélybe rohanó tojástáncosok arra sem érdemesek, hogy szánalmunk kísérje őket. Vesszenek!

Barabás Ernő.

Politikai válság.

A nemzeti ellenállás hangulatába diszsonancia hangjai keveredtek. Nem a nemzet műve volt ez, hanem inkább Bécsé s a császárváros intenciót jól ismerő szabadelvű-szövetkezeté. Felmerült az a kérdés, hogy vajjon a nemzeti ellenállás tovább folytatása nem kergeti-e a nemzetet forradalomba s hogy ezért a forradalomért nem a koalíciót terbeli-e teljes felelősség? Egy nagyeszű, de öregedő, eredeti, de eredetieskedő öreg ur el is szontyolodott erre a gondolatra s szombaton a sajtón is átvezdült valami ebből a gondolattal.

Ennek most vége. Gróf Apponyi Albert tegnap Komáromban széles alapra rajzolta meg a nemzeti küzdelem pszichológiáját. — Megismertük belőle a koalíció lelki álláspontját, mely teljesen megnyugtató, mert méltóságteljes, komoly és igaz. Apponyi kijelentette, hogy forradalomról szó sincs, mert a nemzet nem támad, csak védekezik, s ha akár évekig is tartana a küzdelem, a nemzetet méltóságteljes önrizetéből agresszív lépésre nem lehetne kizozdítani. A koalíció bármely pillanatban hajlandó kormányt vállalni a saját elvei alapján, ezt illetékes helyen is tudják s így a békés kibontakozásnak sulypontja most és a jövőben is az udvar kezében lesz. A ki a békés kiegyenlítés lehetőségét végleg elutasítja magától, az csinál forradalmat s az nem a nemzet, mert nem az ő kezében van most a helyzet kulcsa.

A vezérőlbizottság ülése.

A vezérőlbizottság tegnap délután 5 órakor ülést tartott, amelyről a következő hivatalos kommunikét adták ki: A vezérőlbizottság ülésén mindenekelőtt Eötvös Károly nyilatkozott azon alaptalan és tendenciózus hírlapi közlések tárgyában, amelyek az ő multkori nyilatkozatáról megjelentek. Határozottan tiltakozik a neki tulajdonított kijelentések ellen, ő nem azt mondta, hogy: forradalomba kergetjük a nemzetet. Ő csak a kormány mielőbbi átvételét tartotta szükségesnek és erre vonatkozó indokait adta elő. Nem felel meg a tényeknek az sem, mintha vele szemben gróf Zichy Jenő változó felfogást tolmácsolt volna.

E nyilatkozattal kapcsolatban indítványozza, hogy a vezérőlbizottság tanácskozásai vagy teljesen bizalmasak, vagy teljesen nyilvánosak legyenek. A vezérőlbizottság egyhangúlag méltányolja Eötvös Károly felszólalását és hosszabb esz-

mecseré után Kossuth Ferenc elnök kijelenti, hogy a bizottság tanácskozásai bizalmasak.

Ezután Kossuth Ferenc elnök előterjeszti a mai ülés napirendjét és ahhoz képest a vezérő-bizottság hosszabb eszmecsere után elhatározta, hogy a fennforgó politikai helyzetéről egy részletes nyilatkozatban fogja álláspontját körvonalozni, ebben értesítést ad az iránt is, hogy nézete szerint a törvényhatóságok minő állást foglaljanak az alkotmányellenes és törvénytelen kormányrendeleti intézkedései ellen. E nyilatkozat szövegezésére gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula és Polónyi Géza tagokból egy albizottságot küldött ki, melynek jelentését és javaslatát a vezérő-bizottság holnap, e hónap 18-án délután négy órakor tartandó ülésében veszi tárgyalás alá.

Szükségesnek találja azonkívül a bizottság azt is, hogy a küzdelem további egységének biztosítására egy egységes előterjesztés tétessék, e célból Gulner Gyula, Eötvös Károly, gróf Hadik János, Polónyi Géza, Holló Lajos és Hammersberg László tagokból egy bizottságot küldött ki, mely a kérdéses előterjesztést kidolgozza és a bizottság elé terjeszti.

Apponyi Komáromban.

Apponyi Albert gróf beszéde a vasárnap Komáromban tartott népgyűlést a rendesnél magasabb jelentőségre emelte.

Óriási lelkesedés fogadta Apponyit, ki Batthyány Tivadar gróf kíséretében érkezett, már a pályaudvaron, lovas bandérium kísérte be a városba, hol lakomát rendeztek tiszteletére. A Kossuth-téren délután tartott népgyűlésen ember ember hátán tolongott. Peredy Géza dr. nyitotta meg a gyűlést, kijelentve a komáromi függetlenségi párt megalakulását, majd a párt elnökévé megválasztották Apponyi Albertet, Peredy Gézát és Szász Józsefet.

Általános figyelem között emelkedett azután szólásra Apponyi Albert gróf. Evtizedek óta — így szólt — egymást követték a támadások a nemzet alkotmánya ellen s tető kinevezésével sem értek el, mert még súlyosabb támadás az intő szózat, melylyel a Fejérváry-kormány a megyéket megfenyegette. Ez a körrendelet vakmerő arcúlesapása alkotmányunk alapelveinek.

Ez a kormány a körrendelet szerint törvényes és alkotmányos, bár az országgyűlés többségére nem támaszkodik. Nos, én pedig azt mondom, hogy ez a kormány éppen azért,

mert az országgyűlés többségére nem támaszkodik és mert ilyen többség szervezésére nem is iparkodik esetleg új választások elrendelése által, — sem nem törvényes, sem nem alkotmányos. Fennállása ellentétben áll alkotmányunk szellemével, törvényeinknek világos rendelkezéseivel, mert az 1848. évi III. törvénycikk kimondta, hogy a király 6 Felsége a végrehajtó hatalmat Magyarországon csak felelős kormány útján gyakorolhatja. Ez a kitétel: „felelős” kettőt tartalmaz magában: jogi és politikai felelősséget. A jogi felelősség abban áll, hogy a kormány bizonyos törvénytelen és visszaélések esetén, melyeket a törvény felsorol, a képviselőház határozatából bíróság elé állítható. A politikai felelősség pedig abból áll, hogy a kormány az ország ügyeit csak akkor vezetheti, hogy ha a nemzeti akarattal összhangban áll. Ez a politikai felelősségnek a fogalma azzal a tartalommal, amely épp ugy része a magyar jogrendnek, mint bármely más, hanem legsarkalatosabb nemzeti létünk feladataira nézve legéletbevágóbb része a magyar jogrendnek. Ezzel a fejérváry-kormány ellentétben kormányoz. A képviselőház már kifejezte bizalmatlanságát vele szemben, még pedig egyhangulag, ha a szabadelvűpártnak bizalmatlansági szavazata őszinte volt; ha nem volt őszinte, akkor óriási többséggel.

Hiába mondja a körrendelet, hogy kénytelen a kabinet kormányozni, mert kormány nélkül az ország nem maradhat és a győztes koalíció, a jelenlegi többség nem akar kormányt vállalni. Hát ez igen nagy ténybeli tévedés. A mostani többség attól a pillanattól kezdve, amelyben a nemzet ítélete által többséggé lett, kész volt és ma is kész az ország kormányzatát és a vele járó súlyos felelősséget elvállalni; de természetesen nem kész azt elvállalni a választásoknál megnyilvánult nemzeti akarat megtagadásával, annak a programnak, amelyet a választásoknál a nemzet utlevélként adott a kezébe, hogy azzal járjon előre.

De ne higgye senki, hogy most már végleg menekült az adó és katonai kötelezettségtől. Ezt csak a törvénytelen kormánytól tagadjuk meg, de alkotmányos viszonyok között visszatérünk hazafias kötelességeink teljesítéséhez.

Majd Tisza Istvánnal foglalkozik, ki a nemzeti küzdelmet lekiesinyli s főleg a katonai követelések ellen küzd. Ő azonban a választások alatt a nemzet véleményét kiismerte s tudja, mennyire ragaszkodik a nemzet ahhoz, hogy államisága a hadseregben

kifejezéshez jusson. Ha itt meghajlunk az akadályok előtt, magunk ismertük be, hogy Magyarország nem önálló állam, csak néptörzs.

Hosszu küzdelemre, kitartásra van szükség, mert el lehetünk készülve még a nyílt abszolutizmusra is.

Végül Apponyi ismételtén kitartásra és küzdelemre hívta fel a hallgatóságot, mely percenkig tartó tapssal honorálta a beszédjét.

Apponyi után a megjelent képviselők szólottak, majd Szász József komáromi képviselő indítványára elfogadtak egy határozati javaslatot, melyben kimondták, hogy a jelenlegi kormányt alkotmányellenesnek tartják, iránta bizalmatlansággal viseltetnek, — működését hazafiatlannak tartják és ellene, mint leplezett önkényuralom ellen tiltakoznak.

A nemzeti ellenállás.

Sepsi-zentgyörgyről jelentik nekünk, — hogy Háromszékvármegye törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt tartott közgyűlésén hatvanhatszavazattal tizenöt ellenében elfogadta Bene István országgyűlési képviselőnek a passzív ellenállásra vonatkozó indítványát.

Egerből jelentik, hogy a város képviselőtestülete mai közgyűlésén egyhangulag elfogadta dr. Alföldi Dávidnak a nemzeti ellenállásra vonatkozó indítványát. A határozat szerint Eger város a képviselőháznak június 21-iki alkotmányvédő határozat helyesli és magáévá teszi; az országgyűlés által meg nem szavazott állami adókat beszedni, az állampénztárba beszolgáltatni és az ujonckat kiállítani nem fogja; tisztviselőit utasítja, hogy az ujoncmegajánlási jog kijátszására irányuló katonai behívók kézbesítése s a belépőbizonyítványok kiállítása sem eszközölhető, mert ezeket a törvény által megengedett előmunkálatnak minősíteni nem lehet és mert az ilyen közreműködés az országgyűlés ujoncmegajánlási, illetőleg megtagadási jogának kijátszására és így alkotmányunk egyik legfőbb biztosítékának meggyöngyítésére szolgál. Az indítványhoz Szederkényi Nándor azt a módosítást indítványozta, hogy a tisztviselők anyagi kártalanítását is biztosítsák, amit a képviselőtestület szintén elfogadott.

A lipótszentmiklósi választás

Lipótszentmiklóson tegnap este 10 órakor fejeződött be a választás. Miután a jelöltek egyike sem kapott abszolút többséget, Lányi és Szodola között pótválasztás lesz.

Vén leányok.

Irta: Vándor Iván.

A fehér villa terraszán két leány ült. Csöndes, nyugodt alkonyat volt. A tenger halkán, titokzatosan beszélgetett. Az átlátszó fehér ködből, mely elválasztja a nappalt az éjszakától, sápadtan kezdett kibontakozni a csillagoknak a fénye. Valami volt a levegőben, a mi gondolkodásba ejti, szomorúvá teszi az embert. Besötétedett. A kert fájának a fekete árnya megmozdult suttogva. A tengeren éles fénysugár cikázott keresztül és egy kis bárkának a vitorlája fehérlett ki a homályból. A tenger közepén mint egy óriási, fekete rém, mozdulatlanul állott egy hatalmas hadihajó.

A fehér villa egy virágos kert közepén állott. Karsu oszlopaival és kecses tornyával, olyan volt a homályban, mint egy mesebeli kastély. Az elsőmelelet négyzetes, nyitott terasza, mélyét szinte elborított a pálma, kaktusz, fikusz, orkidea, azálea és hortenzia a Szemiranisz függő kertjéhez volt hasonló.

A két leány, egy széleslevelű pálma alá huzódott és sokáig nem szólt egy szót sem. Egyik sem volt már fiatal, de még mind a kettő szép. A szőke Mária, fehér köpenybe burkolódzott és lehunyta szemét. A másik Beatrix, egy barnahaju, kedves arcú leány, a tengert nézte.

Bea piros vászonruhát viselt, széles, virágos kalapja mellett hevert egy széken. Egész fiatalosan mutatott, a hangja tédén

csengett, csak a hajába lopta be magát egy-pár fehér szál.

A csend olyan ünnepies volt körülöttük, mint egy templomban és ők sokáig nem merték fölzavarni a hangjukkal a nyugalmat. Mikor megszólaltak, csendesen beszéltek olyan dolgokról, melyeket nappal nem bolygatott volna egyik sem.

Bea kezdte el:

— Hidd el, Mária, nyugodt vagyok. Már megszoktam, hogy egyedül legyek. Néha vannak perceim, mikor még lázong a lelkem, vagy mikor ok nélkül elszomorodom. De ez most már ritkán esik meg. És tudok nevetni is. Néha, nem mondom, félek egy kicsit a sötétben és van egy lélekharang és azt nem szeretem. — Mindig arra emlékeztem, hogy egyszer el kell menni. — De különben még nem vagyok igazi vén leány. Macskám nincs is, csak egy kutyám. És csodálatos, szeretek élni. Pedig, ha azt kérdezem magamtól, miért élek, nem tudok rá felelni.

Mária közbeszólt:

— Férjhez kellene menned. Még fiatal vagy és szép.

— Nem akarok. Elkéstem már veled. Mit gondolsz, hány éves vagyok?

Mária egy parányit elmosolyodott:

— Nem tudom, de azt hiszem, több vagy mint a menyáynak látszol.

— Mégis, mit gondolsz?

— Hát, hát — harminc.

— Meg nyolc.

— Lehetetlen. Nem értem, miért nem mentél eddig. A te természetteddel vén leánynak maradni, szinte hihetetlen.

Bea közelebb huzódott hozzá:

— Mert nem akartam alkudni. Nem kellett a félboldogság. Azt gondoltam, a házasságban nincs közepút: vagy boldog, vagy szerencsétlen az ember. Az egyik nem lehettem, a másik nem akartam lenni.

Azt gondoltad, téged nem tudna senki boldoggá tenni. Vannak ilyen tulfinomult lelkű nők...

Bea megrázta a fejét.

— Ilyen nők nincsenek. Minden leány, vagy asszony szemben állt egyszer azzal, a kivel boldog tudna lenni. — De az élet olyan furcsán van berendezve. Jön az a valaki, ránk néz és — tovább megy.

Bea vállat vont:

— Mi leányok nagyon ostobák vagyunk. Mikor tágra nyitott szemmel először tekintünk bele az életbe, csak nézünk, de nem látnunk. Olyan sok a fény, olyan nagy a ragyogás körülöttünk, hogy káprázik tőle a szemünk. Olyan szép a világ... És azt hisszük, minden igaz. Egyszer aztán, mikor már bontakozni kezd a leánynak a lelke, mely olyan, mint egy bársenyos levelű virág, jön egy nyári fagy — az első csalódás. Minden leány csalódik, de az egyiket kiheveri, a másik pedig azzal tölti el az életét, hogy ápolja, dédelgeti a lelke szegény, beteg, fekete szirmait.

— Az ember meggyógyul — mondta Mária, pedig maga sem hitte, amit mondott.

A városi muzeum.

III.

Minedezideig általános keretek között szóltam a városi muzeumról. Illő és időszerű, hogy most már egy kissé részletesebben ismeressem azokat az ereklye-tárgyakat, okiratokat és festményeket, amelyek a muzeumban elhelyezve vannak.

Mielőtt azonban a részletes ismertetésbe fognék, szükségesnek tartom megnyugtatni az aggodalmaskodókat arra vonatkozólag, hogy ezen cikksorozatomban a tudományos intézmények iránt való szeretet elterjedését akarja célozni. A városi muzeum ma még miniatűr. De ha megindul az adakozások árja, s a muzeum vezetőségének alkalma és módja lesz megfelelő mértékben terjeszkedni, Debrecen muzeuma országos hírnévre és elismerésre tarthat majd igényt.

Et nunc veniam . . .

Mikor a gazdasági tanintézet épületének első emletén elhelyezett városi muzeumba beléptem, valami megmagyarázhatatlan, édes érzés lopódzott be a szívembe. Az okát nem tudom. Talán a büszkeség hajtotta melegebben a vért ereimben, talán az előszobában elhelyezett műemlékek fakasztottak lelkesedést bennem, vagy talán mind a két körülmény hozzá járult ahhoz, hogy a megelégedés érzése leljen meg váratlanul! A titok nyitjának felfedezése — lévén az érzélem teljesen subjektív, — szükségtelen és nem érdekelne senkit. De az bizonyos, hogy a muzeumba való belépéskor mindenkit megcsapó szellősugár az anyaföldre omló honfivér párolgásából alakult lég-áramlatot terjeszti az ember körül. Mert az első gyűjtemény — amint azt ismerői hirdetik, — a negyvennyolcból fennmaradt fegyverszoba. Ez a fegyverszoba K. Tóth Mihály rendőrkapitány állítása szerint nagyatyjúnk fegyverszobája volt. A gyűjteményt Löfkovics Arthur szerezte meg és ajándékozta a városi muzeumnak. Mindenesetre, ha talán nem is negyvennyolcból való alkotás összeállítás a gyűjtemény, — nagyon érdekes. A székek, — mintegy hat darab — fegyverrészekből

vannak összeállítva olyanformán, hogy a fegyvernek egyes részei önállóan szerepelnek a székek szükséges alkatrészeiül. A fegyverszoba megtekintése a mai kor satnya ifjában sokféle vágyat ébreszthet. De legfontosabb köztük az, hogy az ősök harchoz szokot életmódját mutatja be előttük szemléltetően.

Az előterem másik részét Dr. Rotschnek V. Emil ajándéka foglalja le. Ez az ajándék a Zeininger Antal által 1772-ben az Arany Egy Szarvuhoz alapított gyógyszerháznak az alapításakor beszerzett berendezéséből áll. A berendezés a gyógyszerári ajtókat, rájuk illesztett festményeket, címet, s gyógyszerári anyagokkal telt szekrényt foglalja magában. Az egész berendezésben — bárha műértékét lebecsülni nem lehet, — a legbecesebb a két festmény, amelyek nemcsak a 18-ik század végének ezen műiparára, hanem az akkor uralkodó viszonyokra is világosságot vet. Az egyik festmény nőt ábrázol, aki kigyót gyógyszerrel itat, a másik festményen pedig a férfi gyógyfüvel csalogatja a kigyót. Sajátságos lehetett az emberiség felfogása akkoriban a gyógyszerek jelentőségéről. Mert a kép azt szemlélteti, hogy bizony-bizony az akkori „gyógyszerári vendégek” nem a legszivesebben keresték fel azt a boltot. Tempora mutantur!

Az első szobában legelsőbben kedves arcképek egész raja mosolyog felénk a művészet bájával és rajongásával. A baloldal szegletében szegény jó Foltényi Vilmos bátyánk hagyatéka van elhelyezve. Csupa rajongás és csupa művészek! Petőfi, Egressy, Jókai Róza, Szerdahelyi, ifj. Lendvai, Szigeti arcképei. — Istenem, — milyen édes hangzásu zengzetes nevek ezek és mekkora dicsőség megvalósult álma sugárzik ki azoktól a szemekből. Szegény jó Foltényi bátyánk! Ott vannak a babér koszorúi, ajándék-levelei, kartársainak megemlékezései, — s nini — díszes keretbe foglalva ott büszkélkedik a falon az a színlap, amely Aradi Gerő színigazgatása alatt 1885. dec. 10-én látott napvilágot! „A peleskei nótárius —

Foltényi Vilmos.” Ez a színlap tulajdonképpen azért érdekes, mert Foltényi bucsuzását jelentette 44 évi munka után. Érdekesnek tartom közölni a bucsuszavakat, amelyeket Foltényi a színlapon küldött a közönségnek:

„Nagyérdemű közönség! 44 évig híven szolgáltam Tháliát. Mint ifju színész 42 év előtt léptem fel Debrecen nemes közönsége előtt. A pártoló szeretet és irántam tanúsított figyelem vágyó érzetet keltett szívemben, hogy Debrecenbe újra visszatérjek és csekély tehetséggel állandóan itt szolgáljam a színészet szent ügyét. E 44 év leforgása alatt színészi pályámnak felénél többet e nemes közönség előtt játszottam le és most, midőn már napom alkonyul, az elborulás előit a bucsuszó, melyet mint színész e világot jelentő deszkákon ajkaim utóljára kimondanak, legyen neked szentelve, mint a magyar színészet hő pártolójának. A veterán színész ma lejátsza utolsó szerepét, de szíve verése áldást mond a színészet szent, bölcsőjére, áldást read nemes közönség. És végszáva a lelkes pártolókhöz az, hogy ez a mindenha áldozni kész közönség, Debrecen lelkes közönsége sokáig éljen. Örökös tisztelőjük: Foltényi Vilmos.”

Mennyi érzéssel telített igaz, őszinte sorok! Egy művésznek pályája iránti lelkesedése és rajongó szeretete. Közönségének megbecsülése sugárzik ki e sorokból s a bucsuszó nyomán: bár már porladoz a test, s férgek rágják azt a hústömeget, amelyet szívnek neveznek, még ma is könny fakadt szememben, a fájó megemlékezés tiszta ragyogású könny cseppje.

Azok a képek, amelyeket Debrecen város az alföldi tanyai életről készíttetett s 1900-ban a párisi világkiállításon bemutatott tulajdonképpen csak a késő nemzedéknek lesznek érdekesek és értékesek, úgy szintén Dr. Szilágyi Dezső volt igazságügyminiszternek Löfkovics Arthur által megszerzett diszpolgári oklevelei és vivóöltözete is. Annak a világnak ereklyéi, amelyben élünk, ránk nézve érdekesek ugyan, de nem értékesek. Mert az ereklye becse párhuzamosan emelkedik az örök elmulásba suhanó évtizedekkel.

— És megváltozik. Látod, én nem tudok hinni. Azelőtt más voltam. Azt hittem, hogy vannak dolgok, melyek szentek, mint az imádság. Nem bírtam megérteni, hogy azokkal tréfálni lehessen.

Bea egy kicsit elhallgatott, aztán keserűs hangon mondta:

— Engem kinevetett egy ember. Múltott rajtam. Emlékszem rá, egyszer rózsaszín ruha volt rajtam és így beszélt velem: Maga nem lesz többé Bea. Mától kezdve Mosoly kisasszony a neve.

Aztán megnézett és azt mondotta: Szébb, mint szép. Hogy megnőt tegnap óta. Mosoly kisasszony, gondoljon a férjhez menésre. Akkor gondoltam is rá.

Máskor meg így szólt: Tudja mit, Mosoly kisasszony, adja ide a kezét és induljunk együtt a nagy útra. Én dolgozom, maga mosolyogni fog. Ha elfáradok, megsimogatja a homlokom, ha nem lesz dolgunk, nézzük a bárányfelhőket az égen.

Én azt hittem, komolyan beszél és ott hagytam a kezemet a kezében.

Egyszer eljött hozzánk és azt mondta, bucsuzik. Nem mondta, hogy nem jön többet vissza, de én éreztem. Olyan vidám volt, mikor elment. Nevetett. Nem értettem, hogy lehet ilyenkor nevetni. Nekem nagyon fájt.

Tudtam, hogy nem fog többé visszajönni, és még is vártam. Vártam, hogy betoppan és ezt mondja:

— Na, Mosoly kisasszony, készen van-e? Indulhatunk? De ez még szép volt, így reménytelenül remélni. De később. Az nagyon

kinos volt. Elvette a kuzinomat. Rokonok lettünk. El kellett menni az esküvőjére. Kezet fogtam vele és mosolyogtam, nem úgy, mint régen, de mosolyogtam. Később beszélgettünk is egy kicsit. Ő vidám volt, mint mindig. Megfogta mind a két kezem és ezt mondta:

— Remélem, kedves Bea, jó rokonok leszünk. Mi mindig értettük egymást. Emlékszik, mennyit tréfáltunk együtt. — Így mondta: tréfáltunk.

Aztán telt az idő. Pedig, hidd el, voltak, a kik hívtak magukkal a nagy útra. És néha már úgy is volt, hogy megyek. Szerettem volna boldog lenni, szerettem volna, ha szeretnek és mégis, mikor már komolyra fordult a dolog, nem bírtam rávenni magamat. Megállított valami és mindegyiknek azt mondtam: Ne tréfáljon, barátom.

— Nem jól tetted, Bea. Mégis csak az az élet.

— Hát akkor te miért maradtál így?
— Az egészen más. Én beteg vagyok. Nekem meghalt a vőlegényem. Ongyilkos lett.

Elhallgatott. Bea nem mert kérdezni semmit, csak várt. Mária fölállott, áment a terasz másik oldalára és belenézett a homályba.

Lent kigyúltak a villamos lámpák és az aranyos sugárzóból fel-felhangzott az emerek gondatlan kacagása.

Mária visszafordult és tompa hangon mondta: Meghalt. Érted? Meghalt, mikor legboldogabbak voltunk.

— De hát miért?

— Miért? — Nem hagyott maga után mást, mint egy nagy kérdést. Egy óriás, nagy kérdést, melyre nem tud felelni senki sem. Én is mindig azt kérdezem, miért? És néha addig töprengök rajta, míg úgy érzem, hogy szétpattan az agyam.

Mária odament Beához és erősen megfogta a kezét. Az arca csupa árny volt, csupa szenvedés. Az egész teste úgy remegett, hogy Bea ijedten karolta át.

— Bea, mondd, hiszed te azt, hogy valaha még találkozunk? Lásd, ez gyötör. Ha tudnám, hogy megmagyarázza egyszer. Te mit hiszel? Hogy ott a sirnál végződik az élet? Vagy hogy az utul kezdődik a szebb?

— Én azt hiszem.

— Ne, ne, ne mond. Ezt sem tudja senki.

Mondd, láttál már halottat? Mit gondolsz, miért olyan nyugodt mindegyiknek az arca? Miért mosolyog némelyik olyan rejtelmes, megfejthetetlen mosollyal?

— Ő is így mosolygott. Én ráhajoltam és azt sugtam neki: — Azért én mégis hü maradok hozzád. Most már érted, ugye, miért maradtam így.

Bea megsimogatta a homlokát gyöngéden és csöndesen mondta:

— Szegény Mária.

Lent a katonazene elkezdett játszani. A két leány pedig, mint a kinek gyásza van, egyszerre fölállott és lassan bement a házba.

IRODALOM.

48 magyar vers. Írta: *Rudnyánszky Gyula*. A tüzes költői lélek, amely mindig forr és a küzdelmek lángoszlopai közepette szenvedélyes asszonánciákkal tör napvilágra, nem pihen akkor sem, amidőn látszólag nyugalom van az egész vonalon. A költemények, mint lázalmok szülöttei, rendre sarjadnak elő a termékeny agy-talajból, hogy életre keltsék, lángra hevítsék a szunnyadó lelkeket és küzdelemba vigyék a fanatizmus rajongásával telített költeményekkel azokat is, akik húzódoznak a nemzeti küzdelemtől. *Rudnyánszky Gyula* 48 magyar verset bocsájtott most közre. 48 izzó, tüzes lángnyelvet. Felesleges *Rudnyánszky Gyula* költői vénáját hosszabban vázolni. Az ő költői tehetsége már régen átment diadalmasan a kritika tűzpróbáin, miként hazafias költeményeinek egymáska a sajtópercek tűzpróbáin.

Most kiadott verskötetének ára 60 fillér, hogy a nép egyszerű emberei számára is hozzáférhető legyen. 100 példány ára 50 korona. Kapható Győző Andor kiadónál (Budapest VI. Váci-körút 40) és minden könyvkereskedésben.

A költemények közül ismertetésül közlünk egyet:

INOGNÁK A TRÓNOK.

Inognak a trónok, recsegnak . . .
A talpra álló nemzeteknek,
Utján vérrózsák nyiladoznak
És a rabláncok szakadoznak.

Sápadtan állnak a királyok,
Fejük fölött a varju károg;
Már a hóhér sem engedelmes —
Vérfürdőt a rabszolga rendez!

Dagad a népek szenvedélye
És koronák hullnak beléje
És egyre nő a tenger árja . . .
Lelkem a békót várja, várja!

És béke lesz! hiszem, remélem . . .
Halál ül a zsarnok kevélyen!
Sok gaznak örökre sötét lesz:
Az emberiség hajnalt érez!

Öngyilkos hivatalnok.

Sajátságos és a sajtó minduntalan eltépelődik azon a kétségbeesett állapotban, amely fegyvert képes adni annak a kezébe, aki egyébként élhetne, mert pusztító kór nem kényszeríti arra, hogy a halállal szembe nézzen!

Ennek az állapotnak felderítése, megvilágítása hatalmon felül áll. A lélek rugóiba csak látnoki szemmel lehetne bepillantani és csak a titkok fűrkészésére alkalmas eszköz lehetne felderíteni az öngyilkosságok lelki kényszerűségét.

A veszedelmes bajban benne vagyunk. Öreg emberek, úde fiatalok ragadnak fegyvert, hogy egy önfelédtt pillanatban maguk ellen szegedjék és kioltják életüket, amely szerepre pedig csak az enyészetnek és mulandóságnak van jogosultsága.

Azonban hiába az okosak bölcselkedése. Ha az önfelédtt pillanat elérkezik, a szerencsétlen öngyilkos nem ismer törvényt, jogot, bölcseséget, belátást, csak a hideg érzéketlen vasat látja és talán csak azt érzi, hogy a vason túl megszűnik minden baj, minden fájdalom . . .

Ma hajnalban is egy ifju tört önkézével élete ellen. *Hanke Zoltán*, a Debreceni első Takarékpénztár, fiatal tisztviselője fogott fegyvert önmaga ellen.

A szomorú esetről tudósításuk a következő: *Hanke Zoltán* még csak rövid ideje hivatalnok a debreceni első takarékpénztárnak. Komoly, szorgalmas tisztviselő volt, s feljebbvalói mindenkoron kiválóan szerették.

Atyja a 90 es években pénzügyigazgató volt Debrecenben, s családja általános becsülésben részesült. Atyja halála óta *Hanke Zoltán* özvegy édes anyjával együtt Szent-Anna-utca 9. szám alatt lakott.

Bár mindig szeregett mulatni, ezért megrovásban sohasem részesült, mert kötelességeinek eleget tett.

Az éjszakát is mulatozásban együtt töltötte barátaival a Magyar- király kávéházban. Éjjel két óra lehetett, amikor oszladozni kezdett a társaság, s *Hanke* is hazafelé indult. Barátai nem is sejtették, hogy milyen sötét tervet forral magában. Az nem okozott barátai között feltűnést, hogy *Leókö Ferenc* barátját arra kérte, hogy egy negyed óra múlva keresse fel lakását. Azt hitték, hogy mulatni akar tovább. Barátja tényleg el is ment hozzá s *Hanke* előre küldte akkor azzal, hogy ő is megy mindjárt utána.

Ekkor követte el az öngyilkosságot. *Het miliméteres revolverrel sziven lötte magát. A golyó baloldalon a negyedik borda mellett a szív irányában fúródott a testébe.* *Hanke* megtántorodott és hangtalanul elterült a padlón. A lövés zajára felébredtek a házbeliek, barátja is visszasietett s a szegény fiúhoz azonnal orvost hívtak. Az orvos elrendelte, hogy szállítsák ki a kórházba. A kórházban dr. Csikos és dr. Hutyay orvosok vizsgálták meg és konstatálták, hogy a golyó áthatotta a szívburokot és így az öngyilkos életben maradásához nincs semmi remény.

A délelőtti folyamán *Kovács Kálmán* rendőrfogalmazó kihallgatni akarta a 21 éves haldoklót. A kihallgatás nem sikerült mert a haldokló eszméletlen állapotban volt és a feltett kérdésekre felelni nem tudott. Valószínűleg szerelmi história miatt fogott fegyvert önmaga ellen. Az előkelő család iránt városszerte általános és nagy a részvét.

H I R E K.

Ujabb békéltetés a kőműves sztrájk megszüntetésére.

Tóth István és társai beadványban fordultak *Kovács József* polgármesterhez, a melyben felkérlik, hogy az áldatlan sztrájk megszüntetése érdekében hívjon össze békéltető tárgyalást. Az érdekes, ámbátor egyoldalú és itt-ott téves felfogású beadvány a következő:

Nagyságos Polgármester ur. Azon jóindulatu érdeklődés, melyet Nagyságod részéről minden e város lakosainak jólétét érdeklő ügyben tapasztalni szerencsénk volt: bátorít fel bennünket arra, hogy nagyságos Polgármester urhoz forduljunk azon kérelmünkkel: szíveskednék hivatali tekintélyének latba vetésével kísérletet tenni arra nézve, hogy azon áldatlan harc, mely hetek óta téltenségre kárhóztatja egy a helybeli építő és kőműves mestereket, mint az építő munkások és azokkal rokon foglalkozású nap-számosok és fuvarosok százait: valahára véget érjen. Hogy a munka adóknak e bérharcban elfoglalt álláspontja megvilágítható, és eljárásunk tárgyilagosan megítélhető legyen: szükségesnek véljük ezen bérmozgalomnak egyes mozzanatait nagyságod előtt feltárni. A munkás szervezeteknek az utóbbi években főképp a múlt évben sajnosan tapasztalt tulkapásai közös védekezésre kényszerítették a munka adókat, ugyanúgy, mint a fővárosban s az ország összes nagyobb városaiban. A munka adóknak ezen szövetezése kizárólag védelmi jellegű volt. Védekeztek azon türethetetlen állapot ellen, hogy a munkások egyes befejezéshez közeledő és sürgős természetű építkezést bojkotáljanak, s a munka sietős voltát felhasználva magasabb bért csikarjanak ki a munkaadótól, holott ugyanazon bérért más munkálatoknál békén dolgoztak tovább; védekeztek a munkás szervezeteknek azon hatalmi törekvése ellen, melylyel azok az ugynevezett „bizalmi férfi” rendszer útján a munka adók legtermészetesebb és törvényesebb intézkedési jogát megsemmisíteni igyekeztek. A munka adók nem éltek vissza azon fegyverrel, melyet szervezkedésük, — összetartásuk kezükbe adott: nem kívánták a szervezkedésükben felismert erőt a munkások elnyomására —

a munkabérek leszorítására felhasználói. Midőn a múlt év őszén a munkás mozgalmak munka zárlat kimondására kényszerítették a munka adókat, s midőn a munkások 6 heti meddő küzdelem után kénytelenek voltak feladni a harcot: a munkaadók nem csak, hogy nem éltek vissza a rájuk nézve kedvezőbbben alakult helyzettel, hanem egy humanus munka rendnek életbeléptetésével igyekeztek úgy a munkások, mint a munka adók kölcsönös érdekeit megvédeni, sőt ez év tavaszán, az ezen munka rendben 32 fillérben megállapított minimális órabért saját jó szándékából minden kényszer nélkül 36 fillérré emelték, dacára annak, hogy számoss nagyobb vállalatok, melyek még a múlt évben kezdték meg — a 32 fillér óra bér alapján lettek szállítva és felvállalva. A munka adók ez önkéntes béremeléssel jogosan remélhették, hogy az ez évi építési idenyt békességben szorgalmas munkával fogják eltölthetni. Sajnos azonban az ellenkezőről kellett meggyőződniök. Hónapokon keresztül hallgatagon türték, hogy a kőműves munkák eddig még soha nem tapasztalt lassúsággal végeztek, nemesak szörvénnyesen egyes munkálatoknál, hanem tervszerűen az összes folyó építkezéseknél; adatokkal-számításokkal tudják igazolni, hogy munkásaik átlag felényi munkát végeztek ugyanazon idő alatt, mint a megelőző években. S midőn mindezek fejében még újabb bér felemelést követeltek munkásaik, lehetett-e azt egyenes tönkre menésük veszedelme nélkül teljesíteniök? Nem akarnak a munka adók elzárkózni a munkások sorsának javításától, ha azt saját lét feltételük veszélyeztetése nélkül tehetik. Nem zárkóznak el, hogy jövőre vállalandó munkálataiknál hol a bér emelést ők is számításba vehetik, magasabb bért fizessenek munkásainak, de csak a tényleg teljesített munka után s annak kellő biztosítása mellett, hogy ha már ők kötelezik magukat egy minimális munka bér fizetésére. Ennek csak egy teljesen biztos és egyszerű megoldási módja van: az accord munkák vissza állítása. A munka adó mindig a teljesítendő munka tömegének kiszámításával köbméterenként illetve négyzetméterenként vállalja fel az építkezéseket; misem volna természetesebb minthogy ő is köbméterenként, illetőleg négyzetméterenként fizesse a munkásai által teljesített munkát. Mert így míg egyfelől biztosítékot nyer arra nézve, hogy csak a tényleg teljesített munkákat fizeti meg, s számításai reális alapon nyugosznak: más felől alkalmat nyújt az igyekvő szorgalmas munkásoknak arra, hogy szorgalmasabb és ügyesebb munkáikkal megfelelő s a rendesnél sokkal magasabb napibért érdemeljenek ki. Ha a munka adók az accord munkák újra életbe léptetésével biztosítékot nyernének arra nézve, hogy az általuk fizetett munkabér ellenértékét a tényleg teljesített munkák bérét 30 esetleg 40 százalékkal megemlék, s ezzel kézzel fogható bizonyítékát adják annak, hogy a munkások sorsának tőlük kitelhető javítását szívükön viselik, s a munkásoknak a minimális órabér megemlést célzó mozgalmának nem kapzsiságból és szükkeblűségből állanak ellent hanem, mivel a legkézzel foghatóbb szomorú bizonyítékaik vannak arra nézve, hogy az eddig fizetett munkabér ellenértékét sem kapják meg a tervszerűen meglassított munkával, s így egész existenciájukat gyökerében látják megtámadva — s végveszélylyel fenyegetve. Jól ismerik a munka adók azon okokat, melyek a munkásoknál az accord munkák iránti ellenszenvet, utóbbi időkben pedig a napszám munkáknál tapasztalt tervszerű lassúságot elő idézték. Közkezen forognak azon szociális röpiratok, melyek a munkást arra oktatják ki, hogy lehető legtöbb munkást kell kenyér keresethöz juttatni s ezt úgy lehet legkönnyebben elérni, ha egyfelől a napi munka idő kevesbitésével — másfelől a munka tervszerű lassításával oda kényszerítik a munkaadót, hogy azon munka elvégzésére kétszer annyi munkást legyen kénytelen alkalmazni, mint azelőtt — anélkül azonban, hogy a munkabér a megkevesbitett munka arányában kisebbitnék — ellenkezőleg az még emeltessék. Fe-

Lesleges talán bizonyítani, hogy ezen tényleg az egyes iparágaknak teljes tönkretetésére s egy általános gazdasági elzúlásra vezetnénk. Ezekben kívántuk röviden vázolni helyzetünket, s úgy nagyságos polgármester ur — mint az ügyünk iránt érdeklődő nagy közönség előtt nyugodt lelki ismerettel mondhatjuk, hogy mi sem e mostani áldatlan harcnak előidézői sem pedig a békés kibontakozásnak meggátolói nem vagyunk; de meggátolják azt azok, a kik a békés munkásokat lelkiismeretlenül bele vitték a harcba, s most tekintélyüket s pozitívjukat féltik attól, hogy mint a mult év őszén most ismét eredmény nélkül lesznek kénytelenek feladni mind e két félre nézve súlyos áldozatokkal járó harcot. Ismételtén kérjük nagyságos polgármester urat, kegyeskedjék kíséreltet tenni arra nézve, hogy pártatlan állásának s hivatali tekintélyének latba vetésével ez áldatlan harcot megszüntesse s mindenkifelett pedig a polgárok legszentebb jogának az egyéni szabadságnak megvédésére a dolgozni akaró békés munkásoknak a durva erőszaktól való megoltalmazására összes hivatali hatalmát érvényesíteni. Debrecen, 1905. július 15.

Ezen beadvány folytán Kovács József polgármester holnap délelőtt 10 órára békéltető tárgyalásra hívta meg a munkások és munkaadók képviselőit.

Üdvös és feltétlenül kívánatos volna, hogy a közműves sztrájk történetében ez a békéltetés lenne a legutolsó.

Julius 1 én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetésük a mult hó végével lejárt, hogy az előfizetés megújításáról ideje korán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.

Főispán és alispán. Hajdumegye fő- és alispánja a július 10 én tartott rendkívüli közgyűlésen a következőképpen szövegezték a következőket: A főispán ur önértékes hangon verte a mellét és hazafias nyilatkozatokat tett. Az alispán ur kijelentette, hogy a „törvényhatóság határozatait szigorúan végre fogja hajtani.“

Azzal a körülménnyel, hogy Domahidy Elemér főispán köpenyegforgató és kijelentéseivel ellentétesen a közgyűlés határozatának épen legfontosabb, az önként fizetett adók beszedésének megtagadására vonatkozó részét megfélembrezte, szükségtelen mélyrehatóbban foglalkozunk. A főispán ur az egyik pillanatban összehordhat hetet-havat, a másik pillanatban teheti az ellenkezőjét, azzal Hajdumegye független érzelmi polgárai édeskeveset törődnek. Kutyából úgy sem lesz soha szalonna!

De az alispán ur ténykedései a független polgárokat már közelebből érintik. Rásó Gyula alispán, aki a törvényhatósági tagok bizalmából tölti be állását, olyat tett, ami homlokegyenest ellenkezik a közgyűlésen vallott állásfoglalásával. Az ismeretes alkotmányvédő határozatot következő megkeresés kíséretében küldte meg a járások szolgabíróóságainak.

4557—1905. Hajdúvármegye alispánjától.

Tárgy: Főispán urnak 5413—1905. sz. a. kelt rendelete, melyben a vármegyei közgyűlés 186—1905. sz. a. kelt határozatát felülvizsgálat végett a Belügyminiszter Urhoz felterjeszteti rendeli.

Cim.

Értesítem a címet, hogy a főispán Ur

a vármegye bizottságának f. hó Julius 10 én tartott rendkívüli közgyűlésének 176—1905. sz. a. kelt határozata azon része etlen, mely szerint az önkéntesen fizetni szándékoló állami adók beszedése és beszedgáltatása el lett tiltva és a határozatnak a főispán felterjesztését rendelő intézkedését figyelmen kívül hagyásával a végrehajtása van elrendelve — az 1886. évi XXI. t. c. 57. §-ában győkező joga alapján a Belügyminiszter urhoz feliratot intézett s a határozat felterjesztését elrendelte.

Ennélfogva a közgyűlési határozat ezen részei még jogerőre nem emelkedtek, tehát hivatolt törvény 57 §-ának 2-ik bekezdése értelmében a miniszteri jóváhagyás előtt végre nem hajthatók.

Debrecen 1905. Julius hó 12.

Rásó Gyula, kir. tan. alispán.

Alispán ur, mi ez? Köpenyegforgatás? Hisz azt méltóztatott leljes komolysággal és épelméjűséggel kijelenteni, hogy a törvényhatóság határozatait végre fogja hajtani? Ez volna az a bizonyos végrehajtás?

Az alkotmányvédő határozatba Jánossy Zoltán indítványa folytán — ez az indítvány most már megokolt, — belevetett, hogy az, a főispán esetleges felebbezésére való tekintet nélkül — végrehajtandó. Ez a határozat szigorú utasítása. Az alispán ezen határozatnak végrehajtására is tett határozott ígéretet. Ígéretét a fejlemények szerint nem váltotta be.

Ehhez a ténykedéshez nem kell bővebb kommentár.

A mentőegyesület. Tegnap délután a mentőegyesület megalakítására kiküldött 25-ös bizottság Körner Adolf elnöke alatt ülést tartott, amelyen letárgyalták az alapszabálytervezetet, s megbízták a négy tagu bizottságot, hogy a gyűjtőveket becsajtsák ki.

Uj távirda állomás. A posta és távirda igazgatóság értesíti a városi tanácsot, hogy Nagy-Cserén új távirda-állomást létesített.

A hol nem fizették a katonák zsoldját. A nemzeti ellenállást ugyancsak meg kezdi érezni a kincstár, a mely — sajnos — alkotmányellenes kormány kezében van. Keeskeméten megtörtént az eddigelő páratlan eset, hogy a katonák rendes időben nem kapják meg a zsoldjukat. A napos tiszteket trombitaszóval összehívták a kaszárnya udvarán s utasították őket, hogy magyarazzák meg a legénységnek, hogy nem kapnak zsoldot, mert nincs pénz. Csak később kaptak katonák valamelyes összeget, — a miből azután kifizették a legénység zsoldját.

Ha nincs neked — van a másinak. Egyik közeli községben történt a mult héten.

A bíró egy pörben megítéli az esküt a fölperesnek. A bíró nagyon pedáns ember és értelmesen, emelt hangon figyelmezteti őt az eskü szentségére. Aztán így szól:

— Most pedig tegye a jobbkezét a szívére.

A fölperes halkán szolt:

— Azt nem tehetem.

— Miért?

— Mert nincs.

És mutatja, hogy a jobbkarja hiányzik. Hm. A bíró gondolkozik egy kicsit, de nem talál kibuvót. A perrendtartás paragrafusa világosan előírja, hogy a jobbkezet kell a szívre tenni. Már most mit csináljon az olyan emberrel, akinek nincs jobbkeze?

— Várjon — mondja a fölperesnek — és bemegy a második szobába, a jegyzőtől tanácsot kérni. Az se tud semmit. Hosszasan tanácskoznak. Végre kijön a pedáns bíró a szobából, ragyogó arccal. Megtalálta a módját. Miután a fölperesnek nem lévén jobbkeze, nem volt mit a szívére tenni — megeskette az alperest.

A fodrász tolvaja. Alaposan megkárosította tegnap Ivánovics Antal Kossuth-utcai fodrászt segédje Szakács Sándor. Míg Ivánovics ebédelni volt, addig Szakács az üzletről ellopott minden értékesebb holmit és 32 korona készpénzt. A rendőrség keresi a tolvaj segédet.

Nők mint fogházőrök. Sokat lehetne beszélni az osztrák igazságügyminiszternek legújabb intézkedéséről, amely szerint rendeletileg megegyedi, hogy a bécsi országos törvényszék fogházában a felügyelő személyzetben nőket is alkalmazhassanak. Lehet az intézkedés ellen és mellett komoly érveket fölhozni. Mindenesetre van alapja annak, ha a női foglyok mellől a férfi fogházőröket eltávolítják, viszont kétség fer ahhoz, hogy sikerül-e majd elég erős és erélyes nőket alkalmazni. Az osztrák igazságügyminiszter újítása, bár annak eredményes volta némileg kétséges, mindenesetre érdekesnek mondható.

Angelotti mulató. Tegnap este kezdte meg rövid vendégszerelését Fehim pasa neje, Sauer Margit. A közönség váratlan meglepetésben részesült. A szép asszony valóságos elragadta a fényes közönséget. Oriási ovatióban volt része comtesse Zaidee indiai énekesnőnek. A műsor egy harmadik érdekessége Mis Athené hangverseny énekesnő. Az új bohózatot Feigl Zuckerhuton sokat nevetett a közönség. Azt hisszük, hogy e fényes műsor oly vonzerővel lesz a közönségre, hogy naponta telt házak előtt folytak majd az előadások.

x Elveszett f. hó 16-án Leány utcáról Rákócy és Csapó utcákon át a Színházig menve egy aranyozott duplafedelű ezüst óra. Az óráról üveg és peremutató hiányzik. A megtaláló a kiadó hivatalban vagy Leány utca 6. sz. a. jutalomban részesül.

x Használja a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvas gyogyszertár.

x Valódi panamakalapok darabja 5 és 6 Korona, legszebb turista s tenis ingek 4—5 és 6 Korona Feketénél.

x Kezességet vállal Balassa K. gyógyszerértára Budapest Erzsébetfalva, hogy az általa forgalomba hozott csodahatású valódi angol Balassa féle udorgatet az arenak nem árt. Csak egyszer próbképpen rendeljék meg t. hölgyeink a Balassa-féle ugorkatejet és akkor meg fognak róla győződni, hogy ezen szépitőszert aonnal eltávolít szep-lőt, májfoltot, vimmerlit, mitessert és minden féle tisztátalanságot az arcról és a bőrt simítja, fiatalítja és üdíti. Ára 2 korona, hozzá valódi angol ugorka-szappan 1 kor. puder 1.20 kor. Kapható minden gyógyszerertárban.

TÁVIRATOK.

Az orosz forradalom.

Berlin, jul. 18. Pétervárról táviratoznak, hogy a Buligin féle alkotmány kihirdetését 1906. márciusig elhalasztották.

Pétervár, július 18. A birodalmi дума elnöke híre szerint Sviatopolsk-Mirsky herceget fogják kinevezni.

Pétervár. A cár elhatározta, hogy ó-naptár szerinti július 22-én Moszkvába utazik és a népképviselőt küszöbön levő összehívását személyesen proklamálja. — Egy másik tegnapi keleui moszkvai távirat azt állítja, hogy a cár utazását Suvalov meggyilkolása miatt elhalasztotta. Erzsébet nagyhercegnő állítólag felkérte a cárnét, hogy használja fel minden befolyását arra, hogy az utazás halasztást ne szenvedjen.

BEGÉNY-OSARNOK

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 50

A kegyencső.

A szivtelen férfi Paulinával sokkal könnyebben boldogult, mint Rozáliával. — Csaknem mindennap találkoztak együtt Camilla termében, s az, hogy Rozália távozott, csak előnyére volt Erlensteinnak, mert így a szőnyegajtót ismét felnyithatá, s győzelmet remélhetett a nélkül, hogy álomitalhoz kellett volna folyamodnia.

De neki nyilvánosan kellett kérkednie ezen győzelemmel, győzelmének nyilvánosnak kellett lenni, ha gyalázatos fogadását elveszíteni nem akarta.

Mint mondék, azon reményben volt, hogy a hiu, pompázni szerető Paulinával könnyen boldogul, de hátra volt még az öreg ur.

Mert a milliomos minden kinese nem volt elég arra, hogy a becsületes öreget a nyilvános szégyen bélyegének homlokára sütésére reá vegye.

De egy milliomos előtt, alig van valami lehetetlen, s annyival inkább nem, ha ezen milliomos oly ördög, mint Erlenstein.

Ugyanazon teremben, a melyben a banbárnak Rozáliával találkozását kihallgattuk, néhány nap múlva a mondott események után, Paulina oldalánál találjuk őt.

A bankár most is egészen kerestelen hangon beszélt, bár itt még semmi álom nem jogosította fel arra.

De reá nézve minden leány, ki hordó aranyakkal nem rendelkezett, lorette vagy grissette volt, kivel egy világfinak nem kellett sok teketóriát csinálni.

— Tebát a gyalázatos kolibri, melyet Hohenau a szerelem oltárán áldozott Camillának, megnyerte tetszésedet Paulinánál? — mondá a bankár, óráját ismételve.

— Ah, nekem minden tetszik, a mi csillog és fénylik, — felelé a leány. — Azt gondolom, hogy hajam sem lenne rossz fészek ilyes madárkákna.

— S nem lenne ellenvetésed, ha még ma madarászszá lennék kedvedért?

— Mit használna az? A drága madárkát el kellene rejtenem atyám előtt, hiszen még azt sem engedni meg, hogy kedvem szerint öltözködjem, mert nem szabad felednem, hogy valamikor az elővárosban laktunk.

— Az öreg örökösen nyárspolgár marad...

— Mióta Rozália oly együgyű volt, hogy a zárdába ment, atyám még zsémbesebb. Most már soha nem is akarja megengedni, hogy oldala mellől távozzam. Csak, ha ebéd után alszik keveset, akkor szokhattem meg egy kicsit, hogy barátomat Camilliát meglátogassam. Isienemre, Rozáliának, mint irgalmas nővérnek több szabadsága van, mint nekem.

— Hát neked nem volna kedved zárdába menni?

— Ó igen, hanem olyan zárdába, hol ön lenne a prior, s a misére a pezsgős poharakkal harangoznának.

— Tudog-e azt kis bohó, hogy atyád elévült elveivel kezd terhemre lenni, s hogy elhatároztam őt elbocsátani?

— Ah, kegyed tréfál.

— Sőt igen komolyan beszéllek. Ó igen öreg és szórakozott már, csaknem mindennap találok valami hibát számadásában s Rothschild pár nap előtt volt szives egyik fiatalabb ügyes hivatalnokát nekem felajánlani...

— De mi lenne akkor belőlünk, ha kegyed atyámat elbocsátaná? — mondá Paulina a komikus aggodalom hangján.

— Atyád ismét érvényesíthetni fogja nyugdíjra való igényeit.

— De hiszen ezen nyugdíj arra sem lenne elégséges, hogy illatszerezsem szánálját kifizessem.

— Hiszen egy padlásszobácskában nem is lesz szükséged ilyesmikre.

— Ah, ön csunya!

— No várj, megpróbálom, talán tud-

nék szeretetreméltó lenni. De az nem függ csupán tőlem.

— Nem csupán öntől függ?

— Nem, hanem tőled is, kis bohó. —

Akarod, hogy atyád ezentul is inspektorom maradjon?

— Lehet-e ez kérdés tárgya?

— Akarod, hogy palotám egész első emeletét nyerd lakhelyül? gyémántokkal, gyöngyökkel el légy látva, saját fogatod legyen, fényes egyenruhájú szolgaszemélyzet feleit rendelkezéssel? röviden mindazt sajátodnak nevezd, a mit egy nagyvilágbeli előkelő hölgy csak igényelhet?

— Es mindezt akarja ön adni nekem? (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota a külföldön. A m. kir. földmivelésügyi miniszterhez beérkezett konzuli jelentések alapján. **Kelet-Rumélia:** A philippoli cs és kir. konzul jelenti, hogy az árpa aratását június hóban teljesen kielégítő eredménnyel bevégezték. Bár a többi kalászosok aratását a gyakori esőzések kissé hátráltatták, az szintén kielégítő eredménnyel fejeztetett be. A tengeri igen jól fejlődik; a szőlőtőkék gazdagon fűrtösdnek. A rózsaszüretet a termelési terület nagy részén jó eredménnyel (150—200 oka rózsalevél hektáronként) elvégezték.

Olaszország. A génoai cs. és kir. fő konzul június havi jelentése szerint a vetések Felső-Olaszországban, de főleg a génoai konzulatusi kerületben teljesen kielégítően állanak. Kivételt csak azok az országrészek képeznek, amelyek jelentékenyebb elemi csapások: jég, zivatar, árvíz stb. által érintetten károsultak. Ne ezeken Toszkána némi részén ez a károsodás olyan méretű volt, hogy annak következtében a kisebb birtokosok az évi állami földadójukat nem lesznek képesek befizetni. Venecia tartományban az árvizek okoztak a termésekben tetemesebb károkat. Tengeri, olajgyümölcs és cukorrépa kitünően, míg a hüvelyesek közepesen állanak. A selyemtermelés nem minden részben fog megfelelni a hozzáfűzött reményeknek.

Törökország. Az üszkübi cs. és kir. konzul jelenti, hogy a tartós esőzésektől a gabonavetések sokat szenvedtek; a nagy záporok a vetések közül igen sokat ledöntöttek, minek folytán sok gabonaszem megszorult. Gilán és Prezovó kerületekben azonban kedvező idő járván, ezeken a helyeken kielégítő aratási eredményt várnak. Az árpa aratását elvégezték; a tengeri és dohányültetvények bár fejlődésükben kissé visszamaradtak, de azért most már igen szépen fejlődnek. A máktermelés igen rosszul ütött ki.

A békéltető bizottsági tagság — tiszteletbeli állás. Egy konkrét esetből kifolyólag a kereskedelemügyi miniszter elvi határozatképpen kimondta, hogy az iparhatósági és ipartestületi békéltető bizottsági tagság tiszteletbeli állás, a melyért illetmények nem járnak. Mindazonáltal abban az esetben, ha az ipartestületi békéltető bizottság alapszabályai megfelelő rendelkezéseket tartalmaznak arra nézve, hogy a testületi békéltető bizottság tagjai idő- és munkamulasztás, illetőleg készkiadásai címén kárpótlásban részesítendők, ily esetben a testületi békéltető bizottság azon tagjai, a kik valamely testülethez tartozó munkaadó telepét érintő sztrájkmozgalom békéltetésében eljárnak, a testületi pénztár terhére méltányos mértékben kártalanítandók. Oly esetben, ha az ipartestület békéltető bizottsága nem a testület kötelekebe tartozó munkaadók munkásainak sztrájkmozgalmában, vagyis nem hivatalból, hanem az iparhatóság külön felkérésére jár el, akkor a bizottsági tagok a bizottsági alapszabályain meg meghatározott, vagy alapszabályszerű rendelkezés hiányában az iparhatóság által méltányosságból esetleg megállapítandó kárpótlásra, az iparhatóság házipénztárának terhére tarthatnak igényt.

Új gyárak a vidéken. Tencsénből írják lapunknak, hogy az ott felállítandó

műtrágyagyár részvényeinek aláírására már kibocsátották a felhívást. Összen 2000 darab 400 koronás részvény kerül jegyzésre 410 korona árfolyammal. — **Sümegen** Eitner Zsigmond orsz. képviselő kezdeményezésére a város közönsége egy **harisnyagyár** létesítésén fáradozik.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelm osarnok jelentése.

1905. július 18.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar alsórendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kg-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 137—138 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 118—138 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 139—141 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 140—141 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 139—140 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) 1. Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. A hizott sertés üzletirányzata kissé kellemesebb.

Buziás fürdőn

Medico-mechanikai Zanderintézet

szivbetegek részére

NYITVA: május 15-től

szeptember 15-ig.

Vezető orvos: DR. SUGÁR REZSŐ.

Szivbántalmak szakorvosa: NŐORVOS.

4399—1905. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék, mint telekényvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Halász Jánosné végrehajtatónak Csanda József végrehajtás: szenvedő elieni végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén levő Debrecen belterületén fekvő a debreceni 5652 sz. tjkvben A + 1 sor 180 hrsz. a felveit házasudvarból a végrehajtatást szenvedett nevében álló felerésznyi jutalékra 2944 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1905. évi augusztus hó 7-ik napján délután 3 órakor e kir. törvényszék arverési termében megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 294 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzet árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhejezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debrecen, 1905. évi majus hó 18 napján.

A debreceni kir. törvényszék, mint telekényvi hatóság.

Hegedüs K.

kir. tszki bír.

Mattoni
Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).
Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges
fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. —
Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

**A KI
ELADNI KIVÁN**

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt,
gabonát, üzletet, műhelyt lakást
stb. vagy

**A KINEK
ismerettséggé hiányán**

házastársra, nevelőre, üzletveze-
tőre, könyvelőre, segédre, ispánra,
gazdatisztára, kulcsárra, vinczellérre,
kertészre, kulcsárnőre, gazdasz-
szonyra, szakácsnőre, szobaleányra,
mosónőre, házi- vagy irodaszolgá-
rára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb-re.
van szüksége

A KI
mindezeket vétel vagy bérbevétel
céljából keres

**A KI
BÉRBEADNI KIVÁN**

birtokot, házat, vadászterületet, tel-
ket, kocsit, lovat.

A KI
valamely állást betölteni kíván;
legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen“
apró hirdetési
rovatát használja.

Utcai lapelárusítók

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Mosókelme ujdonságok:

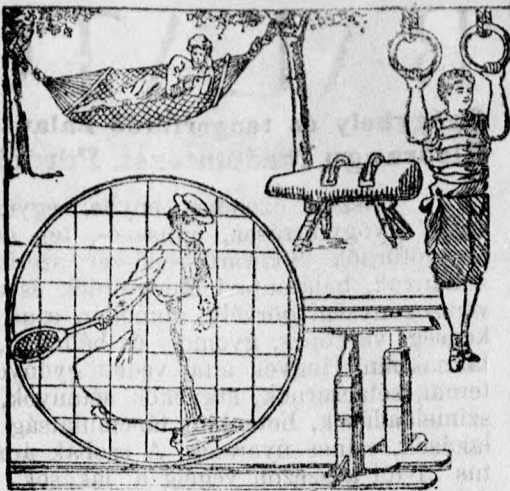
Jómosó kretonok, Francia ba-
tisztkok, Himzett selyem batisztkok,
Angol ingbluz zephirek, Atlasz
szatenek, Ruhavásznak

óriási választékban kaphatók:

BOSZNAY J. és T^{sa}

divatáruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5.



Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítőháló, tekejáték, zsák,
ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbiz-
ható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központi városi ház épülete) a Hajó-utcaival szemben.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű diszes és egyszerű berende-
zések eredeti tervek szerint.

Mr. M. Bose
Berlitzrendszerű

Nyelviskolója

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

— Osztály és magánoktatás —

Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta d. e. 11-12,
d. u. 5-6.

Simonfi-utca 42 szám.

A legfinomabb
Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládáknban, vagy 100 kilós csomagolásban akár-
mely állomásra szállítva, Magyarország fűtővonalain.

A számla-összeg előleges bektüldése, vagy utánvét mellett
kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze
idrauliche della Dalmazia Triest.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A

„Debrecen“
telefon száma
412.

Ajánlatokhoz.

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okirásokat mellékelni, mert értük semmi-féle felelősséget nem vállalhatunk. — Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számít négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Kifutónak

egy 16-17 éves fiu azonnali beléjésre kerestetik. Lakás és teljes ellátást kap. Jelentkezni lehet a lap kiadóhivatalában a délelőtti órákban.

Kifogástalan

jellemű magános nő (kor különbség nélkül) intelligens gyermektelen házaspárhoz lakás, vagy teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Mindenféle színű

selyem papir félárban kapható Mörice-telep 20. szám alatt. 5

Egy kirakat

rollóval megvételre kerestetik Bővebbet a kiadóhivatalban. 24-3.

Feltétlen tisztességes

ügyes jó modoru fűszer és csenenge kereskedő segéd azonnali beléj. és e állást keres. Cim a kiadó hivatásban.

500 darab mlata

érték nélkül zacskó félárban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 144.

Fűszer üzletbe

tisztességes család gyermeke tanulól felvétetik. Cim a kiadóhivatalba.

Dohány tözsde

megvételre kerestetik vagy megfelelő helyiség. Cim a kiadóhivatalban.

2 fu

Piac utcai divatüzletbe tanulól fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 36

Keüves hölgyeim.

28 éves barna fiatal-ember vagyok, 7000 korona készpénzzel rendelkezem, nőstini óhajtok keresztény hajadonnal, kinek megfelelő hozománya van, vendéglős leányok előnyben. Fiatal özvegyek is pályázhatnak fénykép mellékelendő. Ajánlatokat „Fehér-rózsá” jellege alatt a kiadóhivatalba továbbít. Titok hívás becsület szóra.

Kajszinbarack 5 kilós kosár 2 korona 80 fillér utánvétel küld Hajnal Gyula Mörice telep 20.

Figyelem.

könyvbekötések disz-munkák passcapantouk szallag aranyozások Antal-fy-nál készülheték Piac u. 31. városházzal szemben. 15.

Thiét-s féle soványító tea kizismert hathatós különlegesség elhizottak részére. Csomagja 2 korona. Kapható Török József gyógyszer-tárban Budapest Király-utca 12.

Posta könyvek

félárban Cim a kiadóhivatalban. 126.

Feltétlen tisztességes,

feltűnő szép, fiatal ur leány előkelő gazdag u pártfogását kéri. Leveleket „Fekete gyémánt” jellegével a kiadó hivatálba kérek. Leveleket jelezni kérem 3.

Tisztességes fiatal

ember lakó társul kerestetik. Cim a kiadóhivatalba.

Azon hölgy

kinek figyelmét ezen lap apróhirdetésére figyelmeztettem közelebi ismeretség okából találni óhajtok vele. Ha lehetséges, ugy levelet kérek a lap kiadóhivatalába „Farkas szemű” jelleg alatt.

Ismeretség

hiányában ez uton szeretnék megismerni jövőm megalapítása céljából Becsületes 29 éves csinos kereskedői alkamazott vagyok. Ajánlatokat a kiadóhivatalba továbbít ha „Boldogság” jellege alatt küldik be.

Takarítónő a reggeli

órákra felvétetik Cim a kiadóhivatalba.

BALATONFÜRED

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőira. — Masszás. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvély, gümőkór, esuz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérképés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/2%-os kedvezményvel, menetteri jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főaktára: **Edeskuty L.**, udvari ásványvizszállító **Budapest**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelőségnél, **Szemerey Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Székesfehérvárott.** Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „**EGYSZARVU**”-hoz címzett gyógyszer-tárban **DEBRECENBEN** kapható.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 0 es. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszinek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanóság és tehetetlenségnél; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatát után. **ORVOSOK:** Tisztí főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá **Dr. Blumenfeld Armin**, **Dr. Kanárik J.**, **Dr. Szörényi Tivadár**, **Dr. Grossmann Dezső**, **Dr. Cséri János**, **Dr. Györi Ilona** rendelő orvosok. Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Országos hírű modern hidegvizgyógyintézetl három ásványvizfürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők Nauhelm-kura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápól) Ivókara: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kura. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.